

žili, je pomrla. Dr. H. Adler je spravil v kri nekaj skuhanega mleka. V par urah je bilo boljše. Bolniki so kmalu popolnoma ozdraveli. Neki častnik je imel hudo grižo; zdravila niso pomagala. Poskusili so z mlekom, seveda ne v želodec, marveč so ga z vbojčjem v meso spravili v kri. Vročina se je dvignila na 39.5 C, mleko se začelo delovati. Noč je bila že mirna, v par dneh je bil zdrav. Tudi udnice so z najboljšim uspehom zdravili z mlekom. Dr. Adolf Edelmann je v treh dneh ozdravil najhujše udnice z mlekom. Znano je, da ima skoro vsaka udnica zelo slabe nasledke. Zlasti srčna napaka ali vnetje, srea je navadno združeno z udnico. Po mlečni uporabi izgine bolezen brez nasledkov. Nekemu bolniku, ki je imel hudo kužno bolezen, je zdravnik vbrizgal 1 kub. cm. mleka. Začelo ga je tresti, a drugi dan je bil skoraj popolnoma zdrav. — Saj tudi sami opažamo, da so vsi, ki veliko mleka užijejo, pri dobrem zdravju.

Vprašanja in odgovori.

Zavoljo rekviriranja živine. Iz konjiškega okraja se nam piše: Ali so imeli že dne 13. marca t. l. nakupovalci pravico jemati za erar živino, staro pod enim letom? Kakšno ceno imajo telice pred 1 letom, lepo debele in jako lepega plemena. Nakupovalec je prišel in jo je vzel brez gospodarjeve vednosti. Gospodarja ravno ni bilo doma. Niti četrt ure niso čakali, da bi bil gospodar prišel domov. Gnali so lačno telico 3 ure daleč in plačali 1 kg samo po 2 K 50 v. Stare krave so dražje plačevali. Denarja za telico pa se dosedaj nisem dobil. Kam se hočemo obrniti? — **Odgovor:** Pred 1. aprilom 1917 še nakupovalci niso imeli pravice, odjemati živino pod enim letom. Se le po 1. aprilu je prepoved klanja mlade živine preklicana. Ravno tako tudi nima nakupovalec pravice samolastno, brez gospodarjeve vednosti odgnati živino. Nakupovalci imajo navodilo, da morajo v slučaju gospodarjeve odsotnosti se pogajati z gospodinjo ali njegovim namestnikom (sinom, hčerjo itd.). Ako nakupovalec ni nikogar vprašal ali obvestil o oddaji telice, in ker telica še ni bila eno leto stara, se lahko pritožite pri ravnatelju graške živinske vnovčevalnice g. Schneiterju. Pritožite se tudi radi tega, ker so telico lačno odgnali, tako da ste pri tem imeli veliko izgubo. Cenili pa so Vam telico po III. vrsti, za katero se je do dne 1. aprila t. l. plačevalo 2 K 50 v za 1 kg. Od 1. aprila naprej se take telice plačujejo po 2 K 40 v. Denar za odvzeto živino se izplačuje po poštni hranilnici. Iz šmarskega okraja se nam piše: Ko je prišel nakupovalec v moj hlev, je treščil brejo kravo po glavi tako, da se ji je kri curkoma vtila iz nosnic. Pretilo se mi je s kaznjico, če krave ne oddam, dasiravno j že 18 tednov breja. Ponudila se mi je cena 2 K 60 za 1 kg. Radi ljubega miru sem kravo oddala, in tako sedaj nimam s čim orati in ne voziti. Kam s naj obrnem, da dosežem svojo pravico? — **Odgovor:** Pritožite se na ravnatelja živinske vnovčevalnice v Gradcu, g. Schneiterja. Cena je za II. vrsto krav določena na 2 K 60 v, za I. vrsto 3 K 10 v in za III. vrsto 2 K 10 v 1 kg žive teže.

Zavoljo moke. Iz šentlenartskega okraja nam pišejo: Pri trgovcu dobivamo na eno karto za kruh samo 1.25 kg moke. S tem se ena oseba ne more 14 dni preživeti. Na karti stoji zapisano 2.80 kg, trgovec pa niti polovico tega ne da. Človek lačen ne more delati, posebno pa zdaj ne, ko se je začelo težko delo na polju in v vinogradu. Drugod dobivajo povsod 2 kg moke, samo pri nas ne. Prosimo, odgovorite v „Slov. Gospodarju“, če sme trgovec tako postopati. — Iz ljubomerskega okraja: Za tri tedne dobimo samo 1 kg moke za eno osebo. Pri tako majhni množini moke nam je nemogoče shajati. Kaj naj napravimo? — Iz laškega okraja: Mnogokrat po cele tedne ne dobimo nič moke. Če jo dobimo, pa dajejo trgovci na eno karto samo ½ kg, dasiravno nam je okrajni glavar izjavil, da se v našo občino pošlje dovolj moke za vsaki teden. Kam se naj pritožimo? — **Odgovor:** Okrajna glavarstva dobijo od vojnootno-prometnega zavoda moko za razdelitev med občine. Ker je pomanjkanje moke zelo občutno, navadno okrajna glavarstva naročijo trgovcem, koliko moke morajo dati na eno karto. Karte so res na 2 kg 80 dkg, a ker okrajno glavarstvo ne pošlje dovolj moke, se je na vsako karto določil manj, ponekod 2 kg, 1½ kg, 1 kg, ¾ kg itd. Ako se prepričate, da daje trgovec nekaterim več moke, drugim manj, se takoj pritožite. Na vsak način pa zahtevajte, da naj preskrbi okrajno glavarstvo vsaj toliko moke, da boste mogli živeti.

Zavoljo petroleja. Iz mariborskega okraja nas vprašajo: Naša občina, ki ima nad 220 hiš, dobi samo 80 litrov petroleja, sosednja občina pa ima 80 hiš, pa dobi 70 litrov. Ali je to pravilno razdeljeno? Kaj naj storimo? — **Odgovor:** Opozorite okrajno glavarstvo (prehranjevalni urad) na to nepravilno razdelitev. — Iz šmarskega okraja nam pišejo: Kam se naj obrnemo, da dobimo več petroleja? Za opravljanje del v hlevih nimamo ne trohe petroleja. Ali naj delo pri živini opravimo vse po dnevu, ko je pa toliko drugega dela? — **Odgovor:** Pritožite se takoj na okrajno glavarstvo v Celje. Saj je za vse občine določeno nekaj petroleja.

Najnovejša poročila.

Iz avstrijskega uradnega poročila.

Dunaj, 11. aprila.

Na primorski fronti je bilo artilerijsko delovanje večeraj splošno živahnejše in se je na nekaterih mestih tudi ponoči nadaljevalo. — V ozemlju Adiške doline (na Tirolskem) in ob Gardskem jezeru so Italijani vstrajno nadaljevalni ogenj proti našim krajam. — Na ruskem bojišču živahen ruski topovski ogenj. — V Albaniji so albanski oddelki uspešno napadli italijanske prednje straže pri kraju Tepeleni.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Francosko bojišče.

Berolin, 11. aprila.

Fronta bavarskega prestolonaslednika princa Ruperta: Na krajevno omejenih prostorih severno od kraja Scarpe, pri Givenchyju en Gohelle, pri Farbus in Fanpoux manjši boji, ki niso položaja nič spremenili. Na obeh straneh ceste Arras—Cambrai so večeraj vrgli Angleži po srditem ognju močnejše sile v široki frontki napadu, a so bili krvavo odbiti. Od danes jutraj so se tam in med krajema Billecourt in Oueant razvneli nadaljni boji. Med cesto Bapaume—Cambrai in reko Oise so se pred našimi črtami odigrali le manjši boji. St. Quentin je bil kakor prejšnje dni z granatami in šrapneli obstreljevan, ravnotako tudi kraj La Fere.

Fronta nemškega prestolonaslednika: Od Waillyja do Reimsa postaja artilerijska bitka vsak dan srditejša. Francoski sunek proti našim jarkom južnovzhodno od kraja Berry-au-Bac smo z naglim protisunkom preprečili.

Vzhodno bojišče.

Ob rekah Aa, Dvina, Stohod, Zlota Lipa in Dnjestr živahno rusko artilerijsko delovanje.

Angleško poročilo o bitki pri Arrasu.

London, 10. aprila.

Boji se krepko nadaljujejo. Sovražni (nemški) protinapadi so ostali brezuspešni. Vjeli smo čez 11.000 mož, vplenili pa 100 topov in 163 strojnih pušk.

Brazilijska proti Nemčiji?

Amsterdam, 10. aprila.

Iz Londona prihaja vest, ki jo prinašajo londonski listi iz mesta Rio de Janeiro (v Braziliji), da so diplomatske zveze med Brazilijo in Nemčijo pretrgane.

Odstanostvo ruske armade v Petrogradu.

List „Petit Parisien“ poroča:

K predsedniku petrograjkega vojaškega in delavskega izvršilnega odbora je dospelo odposlanstvo 2 častnikov in 5 vojakov s fronte ter ga vprašalo, zakaj petrograjski polki niso začasnimi vladi prisegli zvestobe. Predsednik je odgovoril, da se bo to kmalu zgodilo in da se bo revolucionarne petrograjske čete odposlalo na fronto. Odposlanstvo je zahtevalo, da mora vojni minister vsa povelja delavsko-vojaškega odbora odobriti, da se tako preprečijo razna nasprotujoča si povelja. Odposlanstvo je nato priobčilo poziv na petrograjsko delavstvo, da naj izvršuje vsa dela, ki so potrebna za brambo dežele. Izvršilnemu odboru delavcev in vojakov pa se še ni posrečilo, da bi spravil delavce nazaj v tovarne in da bi zopet vpeljal disciplino v vojašnice.

Revolucija v Odesi.

Balkanski poročevalec angleškega lista „Times“ poroča, da vlada v južnoruskem mestu Odesa revolucionarni odbor, v katerem so tudi odposlanci armade, mornarice in delavcev. Prejšnje občinske uradnike so odstavili in zaprli. Dijaki pravoslavnega vseučilišča so odstavili profesorje.

Parnik „Zrinski“ se na Donavi potopil.

Iz Budimpešte se poroča dne 11. aprila, da je pri kraju Teteny na Donavi parnik za prevažanje oseb „Zrinski“ trčil z nekim tovarnim parnikom. Prednji del ladje „Zrinski“ se je pričel v nekaterih minutah razpadati. Natančno število ponesrečenih se še ni moglo dognati.

Zavoljo sladkorja. Iz laškega okraja se nas vpraša: Meseca marca smo dobili na eno karto (9 osmin) samo 6 osmin kg sladkorja, torej 3 osminke premalo. V drugih krajih so dobili sladkor za vseh 9 osmin, zakaj je ravno v našem okraju taka razlika? — **Odgovor:** Kakor se nam poroča, si celjsko okrajno glavarstvo ni preskrbelo toliko sladkorja, da bi ljudje dobili istega za cele karte. Zavoljo tega se je delilo tudi samo 6 osmin kg na marčeve karte. Naj bi občine zahtevale od okrajnega glavarstva več sladkorja.

Zavoljo mlinov. Posestnik iz šentlenartskega okraja nam piše: Pred tremi tedni sem hodil na c. kr. okrajno glavarstvo v Maribor s pisano prošnjo in sem tudi ustmeno prosil, da smem dovoljeno množino svojega zrnja za mlenje na domačem mlinu zamleti za se in za svojo družino in sicer iz sledečih razlogov: Sem lastnik domačega mlina na eden tečaj na malem potoku z vodno silo. Če bi dovoljeno množino svojega zrnja za mlenje kam drugam peljal, bi imel občutno škodo. Zamudil bi namreč mnogo časa, plačati bi moral voznika in tudi mlinarja. In se daj, ko že dalje časa zavoljo prevelike vode pesniški mlinarji ne morejo mleti, bi bilo za me velike gospodarske važnosti, če bi si smel zamleti svoje žito na domačem mlinu. In tedaj se mi je v uradu c. kr. okrajnega glavarstva odgovorilo, da bom rešeno prošnjo dobil na dom, ker g. komisarja ni bilo doma. Pred 14 dnevi sem poslal drugo prošnjo na okrajno glavarstvo, ker sem v nujni potrebi. Nimam nič moke in brez nje ne morem opravljati nujno potrebnega spomladanskega dela po njivah. Priložil sem tudi karto za mlenje, potrjeno od župana. Do danes še nisem dobil prošnje rešene, tudi mlinске karte se mi ni vrnilo. Kaj mi je storiti? Če bi tudi zrnje kam drugam k mlinu spravil, bi hitro ne dobil zamleta, čakati pa ne morem. — **Odgovor:** Vprašali smo na c. kr. okrajnem glavarstvu in se nam je reklo, da se glasom namestniške odredbe z dne 14. septembra 1916 v krajih, kjer je dovolj kmetskih mlinov na razpolago, ne sme dati dovoljenja za mletje na domačih mlinih. Reklo se nam je, da Vam je okrajno glavarstvo že odgovorilo in Vam je prošnje odbilo. Poročevalec (okrajni žitni nadzornik) o mlinških kartah na mariborskem okrajnem glavarstvu je naduhtitelj na nemški šoli v Pobrežju pri Mariboru, g. Seidler. Svetujemo Vam, da se obrnete na cesarsko namestnijo s prošnjo, da Vam dovoli Vaše zrnje zamleti na domačem mlinu. V prošnji navedite vse razloge, ki jih navajate v tem dopisu.

Zavoljo podpore. Vprašajo nas: Ali še ima mati po sinovi smrti pravico do vzdrževalnine? Imela je edinega sina, ki je padel na italijanski fronti že leta 1915, meseca oktobra. Mati je dobivala vsak dan 30 vinarjev podpore. Meseca avgusta 1916 pa je prosila za večjo podporo. Odgovor je dobila še le meseca decembra, da pol leta po sinovi smrti podpora odpade. Vem za mater, ki ima že leto dni mrtvega sina, pa ji še niso odvzeli podpore. Ali nimajo po vseh okrajih enakih postavnih predpisov glede podpore? — **Odgovor:** Po zakonu z dne 26. decembra 1912 bi imeli svoji padli ali umrli vojakov pravico do podpore samo še 6 mesecev po smrti padlega. Rajni cesar pa je z naredbom z dne 12. junija 1915 določil, da dobijo družine tistih vojakov, ki so padli v vojski ali pa so umrli vsled poškodb, ki so jih dobili v vojski, podporo, katero so dobivale doselej, tudi še naprej, akoravno je že preteklo 6 mesecev od smrti dotičnega vojaka. Mati naj torej takoj napravi prošnjo na ptujsko okr. vzdrževalno komisijo in se naj sklicuje na omenjeno cesarsko naredbi.

Zavoljo dopusta. Piše se nam: Imam pet sinov pri vojakih in 30 oralov zemljišča. Sam se slab, pa bi rad prosil za enega svojega sina za spomladansko delo. Kam se naj obrnem? — **Odgovor:** Napravite prošnjo na poveljstvo stotnije, pri kateri Vaš sin služi. V prošnji navedite vse tehtne razloge za dopust. Prošnjo dajte pri občini potrditi in jo pošljite Vašemu sinu, da jo predloži pri raportu. Ako Vam potrdi prošnjo tudi žandarmerija in okrajno glavarstvo, je še bolje.

Zavoljo broda čez Muro. Od Mure se nam piše: Zadnja velika povodenj jeseni leta 1916 je odnesla brod čez Muro, preko katerega vozi glavna cesta iz naše in več drugih občin na ono stran. Lastnik broda se je pred več leti zavezal, da bo brod vedno vzdrževal v dobrem stanju. Sedaj pa smo skoro že pol leta brez broda in ne moremo nikamor čez Muro, ne v mlin in ne po drugih nujnih gospodarskih opravkih. Občina je že večkrat prosila okrajno glavarstvo in cesarsko namestnijo za odpomoč, a še odgovora ne dobimo. Posestniki izgubimo izredno veliko časa, ko moramo voziti in hoditi po vrtanskih ovinkih čez Muro. Kaj naj storimo, da pridemo spet do broda? — **Odgovor:** Ker je brod javno prometno sredstvo, mora občina lastnika broda naznani pri okrajnem glavarstvu ter zahtevati, da stori svojo dolžnost. Ako pa okrajno glavarstvo ne bo storilo ničesar, da se brod zopet upostavi, pa se obrnite z ekspresnim pismom na ministrstvo za javna dela na Dunaju.

Razne novice.

Pretna usoda kaznjencev v Sibiriji. S smrtno grofo Kazimova, glavarja stare ruske klemenita-